

Check de school

Lesvoorbereiding

Korte omschrijving van de les

De leerlingen brengen op een plattegrond van de school in kaart op welke plekken in de school verbeteringen aangebracht kunnen worden om de school aardbevingsbestendiger in te richten.

Doel van de les

- De leerlingen onderzoeken de school op 'veilig inrichten' met het oog op een aardbeving.
 - De leerlingen leren meedenken over hoe de school veiliger ingericht kan worden.
-

Lesspecificaties

Duur

Ongeveer 90 minuten

Materialen:

- Presentatiemuur in de klas of in een centrale ruimte in de school.
- Plattegrond van de school (A3-formaat of groter)

Per groepje

- Device met camera (tablet, smartphone) om foto's te maken
- Mogelijkheid om de foto's uit te printen
- Printer
- Pen/potlood
- Punaïses
- Touw/katoen

Vorbereiding

- Hang de plattegrond op de presentatiemuur.
 - Verzamel de materialen en leg ze klaar.
 - Maak groepjes van drie tot vier leerlingen en koppel ieder groepje aan een ruimte in de school.
-

Introductie

15 minuten

Bekijk met de leerlingen het filmpje op de website waarin een test wordt gedaan met een flat op een trilplaat. Er wordt een aardbeving gesimuleerd met een kracht van 7 op de schaal van Richter.

Vertel dat er veel onderzoek gedaan wordt naar aardbevingsbestendig bouwen om de veiligheid te vergroten. Er is nog een manier om de veiligheid te vergroten. Vraag de leerlingen welke manier zij denken dat dit is. (Aardbevingsbestendig inrichten).

Kom met de leerlingen terug op wat ze hierover te weten zijn gekomen in de lagere groepen. (Zie achtergrondinformatie). Mocht dit de eerste les zijn, begin dat het gesprek met wat de leerlingen weten over aardbevingen en welke maatregelen er worden genomen om de veiligheid van mensen te waarborgen. (Bijvoorbeeld bouwkundig versterken).

Vraag daarna wat mensen zelf kunnen doen om de gevolgen van een aardbeving te minimaliseren. (Aardbevingsbestendig inrichten is daar een onderdeel van). Praat met de leerlingen over aardbevingsbestendig inrichten en welke maatregelen daarbij passen. Laat leerlingen eigen ervaringen vertellen.

Instructie

10 minuten

Kom terug op het filmpje. In het laatste gedeelte zagen de leerlingen wat er in de woning gebeurde tijdens de aardbeving. In Groningen zijn de aardbevingen niet zo krachtig als in de simulatie, maar krachtig genoeg om in huis schade aan te richten. Mogelijke schade kan beperkt worden door slim in te richten.

Vertel dat de leerlingen de school gaan inspecteren op aardbevingsbestendig inrichten. Bedenk samen met de leerlingen op welke punten ze kunnen gaan letten. Ze kunnen daarbij denken aan wat ze in het filmpje zagen gebeuren. Bijvoorbeeld:

- Zware kasten (is veiliger als ze vastgemaakt worden aan de muur)
- Breekbare spullen zoals vazen en servies zoveel mogelijk opgeruimd houden in kasten met deuren ervoor.
- Zware spullen onderin kasten bewaren.
- Hoge planken alleen gebruiken voor lichte spullen die niet breekbaar zijn.
- Schilderijen, klokken en andere zaken die aan de muur hangen stevig bevestigen.
- Lampen goed vastmaken aan het plafond.

Maak de groepjes bekend en vertel welke ruimte in de school ieder groepje in kaart gaat brengen. Komen de leerlingen tijdens de inspectie van de ruimte zaken tegen waarvan ze denken dat het niet veilig is, dan maken ze er een foto van. De foto's printen ze uit en deze hangen ze op de presentatiemuur. Met punaises en touw verbinden ze de foto's aan de betreffende ruimte. Op die manier wordt zichtbaar waar in de school veiliger ingericht kan worden.

Uitvoering

45 minuten

De leerlingen gaan in groepjes door de school.

Zij maken foto's van meubels of spullen die niet aardbevingsbestendig staan.

Vervolgens printen zij via de computer de foto's uit en hangen deze bij de plattegrond op de presentatiemuur.

Afsluiting

20 minuten

Verzamel de leerlingen bij de presentatiemuur en laat ieder groepje verslag doen van hun bevindingen. Ieder groepje geeft per foto aan waarom het een probleem is en hoe het opgelost zou kunnen worden. Laat de andere groepjes reageren. Is het echt een probleem en is de oplossing uitvoerbaar?

Laat alle groepjes na de bespreking een klussenlijst maken. Hang de klussenlijsten op de presentatiemuur zodat per ruimte duidelijk wordt welke acties er ondernomen moeten worden om de ruimtes in school veiliger te maken.

Achtergrondinformatie

Organisatie

Als de leerlingen een lokaal moeten inspecteren dan maken ze zelf een afspraak met de betreffende leerkracht over wanneer ze de opdracht kunnen komen uitvoeren. De opdracht hoeft niet in één middag af, maar kan bijvoorbeeld als onderdeel van de weektaak worden beschouwd.

Mocht de school al aardbevingsbestendig zijn ingericht, dan zou deze les gebruikt kunnen worden als een check of dat nog werkelijk zo is.

Vervolg

Neem de suggesties van de leerlingen serieus en probeer, voor zover dat kan, hier ook invulling aan te geven. Laat de kinderen de klussen uitvoeren voor zo ver dat kan. Schakel de conciërge (of een ouder) in om klussen van de klussenlijst uit te voeren.

Aangeboden in de groepen 1 t/m 6:

In groep 1/2 hebben de leerlingen aan de hand van een pop op een stoel ervaren wat er gebeurt als de grond gaat trillen. De pop is gevallen. Aan de hand van deze gebeurtenis hebben zij in hun lokaal gekeken naar spullen die nog meer om zouden kunnen vallen als de grond zou gaan trillen. Zij hebben hierbij ook oplossingen aangedragen over hoe de spullen anders zouden kunnen staan.

In groep 3/4 hebben de leerlingen met kosteloos materiaal getest wat er met verschillende soorten spullen kan gebeuren als de grond gaat trillen. In een schoenendoos zijn verschillende situaties nagebootst. De leerlingen hebben ervaren dat ronde voorwerpen die los liggen kunnen gaan rollen, dat spulletjes in een kast kunnen verschuiven, dat een kast kan omvallen, dat zware voorwerpen op de grond niet zo snel omvallen maar wel als ze ergens bovenop staan en dat spullen aan de muren goed vastgemaakt moeten zijn (en dan soms nog kunnen verschuiven/eraf vallen). Aan de hand van deze ervaringen heeft de leerkracht met de leerlingen in een gesprek bedacht of zij thuis ook voorwerpen hebben die kunnen rollen, vallen e.d.

In groep 5/6 hebben de leerlingen een plattegrond gemaakt van hun eigen slaapkamer. In deze plattegrond hebben ze aangegeven welke spullen, met het oog op een aardbeving, beter een andere plek zouden kunnen krijgen. Vervolgens is er een klassengesprek geweest waarin de leerlingen oplossingen hebben aangedragen voor het veiliger maken van hun slaapkamer. In de klas is de link gelegd met wat er zou gebeuren als er een aardbeving zou zijn op het moment dat zij op school zitten. Hierbij is ook een ontruimingsoefening genoemd met daarbij de aanwijzing dat leerlingen in zo'n situatie altijd de aanwijzing van de juf of meester moeten opvolgen.

Handelingsperspectief

Deze les gaat in op wat je ter voorbereiding op een aardbeving kunt doen om de schade na een aardbeving zoveel mogelijk te beperken. Aardbevingsbestendig inrichten is daar een onderdeel van. Leerlingen kunnen hierbij een rol krijgen maar dragen hiervoor geen verantwoordelijkheid.

Leerlingen hebben in hun kamer veel spullen, maar staan deze ook veilig? De leerlingen kunnen daar over meedenken. Denk bij aardbevingsbestendig inrichten o.a. aan de volgende zaken:

- Zorg dat kasten zijn vastgemaakt aan de wand, zodat ze niet om kunnen vallen.
- Check of waardevolle en zware objecten zoals klokken en vazen stevig staan.
- Controleer of hangende voorwerpen (zoals lampen en schilderijen) goed zijn vastgemaakt.
- Plaats zware objecten onderin kasten of op de vloer.
- Bewaar zware voorwerpen die kunnen rollen in kasten, in kratjes, liefst zo laag mogelijk bij de grond.

- Houd hoge planken vrij van zware spullen.

Meer over handelingsperspectief

Mochten de leerlingen verder willen praten over aardbevingen en wat je moet doen tijdens een aardbeving vertel dan dat een aardbeving maar kort duurt, slechts een paar seconden. Soms voel je dat het gebouw een beetje beweegt. Het kan ook gebeuren dat je een hard geluid hoort, alsof er een vrachtwagen heel dichtbij langsrijdt. Als je een aardbeving voelt, blijf dan uit de buurt van ramen en spiegels. Als je binnen bent blijf je binnen, als je buiten bent blijf je buiten. Ben je buiten, blijf dan uit de buurt van grote gebouwen. (Losse dakpannen zouden door de trilling kunnen vallen). Houd de toon van het gesprek luchtig, maak het niet te zwaar. Praat erover zoals je het ook over bijv. onweer zou doen.

NB: Onder de tafel kruipen op het moment van een aardbeving om te schuilen maakt geen deel uit van het advies dat de Veiligheidsregio Groningen geeft. Er is op dit moment nog niet onderzocht of deze manier van schuilen, gezien de duur van de aardbeving, zinvol is in de Groningse situatie.

Het is wel zinvol om schoolbreed afspraken te maken over het handelingsperspectief dat je naar de leerlingen en de ouders uitdraagt zodat iedereen dezelfde boodschap communiceert. Dit voorkomt verwarring.

De meest recente informatie over het handelingsperspectief bij aardbevingen is te vinden op [Bereid je voor op een aardbeving | Eerste Hulp Ben Jij](#)

Tips over hoe je het onderwerp aardbevingen bespreekbaar kunt maken in de klas is te vinden in de handleiding bij het onderdeel 'Handreikingen'

Meer over handelingsperspectief

In het kader van deze les is het handig om de ouders te informeren wat er in de les besproken is en over de top 3 die de leerlingen maken zodat zij samen met hun kinderen de slaapkamer kunnen beoordelen op veiligheid.
